A TANÁCS 2004/570/KKBP EGYÜTTES FELLÉPÉSE

(2004. július 12.)

az EU bosznia és hercegovinai katonai műveletéről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, és különösen annak 14. cikkére, 25. cikke harmadik bekezdésére, 26. cikkére és 28. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) Az Európai Tanács kinyilvánította, hogy az Európai Unió készen áll egy katonai elemet is tartalmazó EBVP-misszió végrehajtására Bosznia és Hercegovinában.

(2) A Bosznia és Hercegovinára vonatkozó általános keretmegállapodás a békéért (GFAP) többek között egy nemzetközi katonai békefenntartó erő létrehozásával kapcsolatos intézkedéseket irányoz elő.

(3) 2004. július 12-én a Tanács elfogadta az EU bosznia és hercegovinai különleges képviselőjének megbízatásáról szóló, 2004/569/KKBP együttes fellépést [1]. Az EU bosznia és hercegovinai különleges képviselője (EUKK) elősegíti az EU átfogó politikai koordinációját Bosznia és Hercegovinában.

(4) A Tanács 2002. március 11-én elfogadta az Európai Unió bosznia és hercegovinai rendőri missziójáról (EUPM) szóló együttes fellépést [2], amely misszió feladata a helyi rendőri kapacitás kiépítése és megerősítése, elsősorban állami szinten, valamint a szervezett bűnözés elleni küzdelem.

(5) 2004. április 26-án a Tanács jóváhagyta a katonai elemet is tartalmazó bosznia és hercegovinai EBVP-misszió általános koncepcióját.

(6) 2004. június 17–18-án az Európai Tanács átfogó politikát fogadott el Bosznia és Hercegovinával kapcsolatban.

(7) A NATO 2004. június 28–29-i isztambuli állam-, illetve kormányfői csúcstalálkozója úgy határozott, hogy 2004 végére megszünteti a NATO SFOR műveletét Bosznia és Hercegovinában.

(8) Az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának 2004. július 9-én elfogadott 1551. (2004) számú határozata üdvözölte az Európai Uniónak egy katonai elemet is tartalmazó európai misszió 2004 decemberétől történő indítására vonatkozó szándékát, az ír külügyminiszter és az Európai Unió Tanácsa elnökének a Biztonsági Tanács elnökségéhez címzett, 2004. június 29-i levelében foglaltaknak megfelelően. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsa továbbá úgy határozott, hogy a békemegállapodás 1-A. mellékletében B. függelékében található, a fegyveres erők jogállásáról szóló megállapodások alkalmazandók ideiglenesen az EU által irányított katonai műveletekre, megelőlegezve a megállapodás feleinek egyetértését e tekintetben.

(9) A Tanács megállapodott abban, hogy az Európai Unió katonai műveletének elrettentő hatásúnak kell lennie, és folyamatosan eleget kell tennie azon felelősségének, hogy teljesítse a GFAP 1-A. és 2. mellékletében meghatározott szerepvállalást, és elsődleges céljának megfelelően hozzájáruljon a biztonságos környezet kialakításához, amely nélkülözhetetlen a Főképviselő Hivatalának misszióvégrehajtási tervében, valamint a stabilizációs és társulási folyamatban (SAP) rögzített alapvető feladatok megvalósításához.

(10) A műveletnek meg kell erősítenie az EU Bosznia és Hercegovinával kapcsolatos átfogó megközelítését, támogatnia kell azokat az előrelépéseket, amelyeket Bosznia-Hercegovina az EU-integráció érdekében saját erejéből tesz meg abból a középtávú célból, hogy aláírja a stabilizációs és társulási megállapodást.

(11) Az EU katonai műveletnek rendelkeznie kell a katonai erők parancsnoka által gyakorolt szükséges teljes körű hatalommal annak érdekében, hogy betöltse a GFAP 1A. és 2. mellékletében meghatározott szerepet, felügyelje a GFAP katonai jellegű feladatainak végrehajtását, valamint felmérje és kezelje azokat az eseteket, amikor a felek nem tartják be a rendelkezéseket.

[1] Lasd e HL 7 oldalát.
[2] HL L 70., 2002.3.13., 1. o.

(12) Az EU bosznia és hercegovinai fellépései vonatkozásában kiépített kapcsolatok kiegészítése érdekében az EU a katonai művelet végrehajtását illetően továbbra is szoros kapcsolatot tart fenn a bosznia és hercegovinai hatóságokkal, különösen a Honvédelmi Minisztériummal.

(13) A NATO-val folytatott konzultációkat a főtitkár/főképviselő és a NATO-főtitkár közötti, 2003. március 17-i levélváltásban foglalt megfelelő rendelkezéseknek megfelelően kell lebonyolítani. Az ezt követő, 2004. június 30-i, illetve 2004. július 8-i levélváltás során az Észak-atlanti Tanács hozzájárult a Szövetséges Fegyveres Erők európai főparancsnok-helyettese (DSACEUR) EU műveleti parancsnokként történő rendelkezésre bocsátásához, valamint ahhoz, hogy az EU műveleti parancsnoksága a SHAPE-ben legyen.

(14) A Politikai és Biztonsági Bizottság (PBB) politikai ellenőrzést gyakorol és stratégiai irányítást biztosít az EU bosznia és hercegovinai katonai művelete tekintetében, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 25. cikkének harmadik bekezdésével összhangban meghozza a szükséges határozatokat.

(15) A 2000. december 7–9-i nizzai Európai Tanács iránymutatásainak megfelelően ez az együttes fellépés az Európai Unióról szóló szerződés 18. és 26. cikkével összhangban meghatározza a főtitkár/főképviselő szerepét a PBB által gyakorolt politikai ellenőrzés és stratégiai irányítás alá tartozó intézkedések végrehajtása során, az Európai Unióról szóló szerződés 25. cikke rendelkezéseinek megfelelően.

(16) A harmadik államok az Európai Tanács által meghatározott iránymutatások szerint vesznek részt az EU katonai műveletében.

(17) Az Európai Unióról szóló szerződés 28. cikkének (3) bekezdésével összhangban, az együttes fellépésből eredő, katonai vagy védelmi vonatkozású működési kiadások — a 2004. február 23-i, az Európai Unió katonai vagy védelmi vonatkozású műveletei közös költségeinek finanszírozását szolgáló igazgatási mechanizmus létrehozásáról szóló 2004/197/KKBP tanácsi határozat (a továbbiakban: „ATHENA") [1] rendelkezéseinek megfelelően — a tagállamokat terhelik.

(18) Az Európai Unióról szóló szerződés 14. cikkének (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az együttes fellépésekben meg kell határozni az Unió számára rendelkezésre álló eszközöket. Az Európai Unió katonai műveletének közös költségeire vonatkozó pénzügyi referenciaösszeg az adott pillanatban rendelkezésre álló legpontosabb becslést jelenti, azon végleges összegek sérelme nélkül, amelyeket az „ATHENA"-ban foglalt elvekkel összhangban jóváhagyandó költségvetés tartalmaz majd.

(19) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 6. cikkének megfelelően Dánia nem vesz részt az Európai Unió védelmi vonatkozású határozatainak és tevékenységeinek kidolgozásában és végrehajtásában. Dánia nem vesz részt ezen együttes fellépés végrehajtásában, és ezért nem vesz részt a művelet finanszírozásában sem,

ELFOGADTA EZT AZ EGYÜTTES FELLÉPÉST:

1. cikk

Célkitűzések

(1) A Tanács későbbi, a művelet elindításáról szóló határozatának függvényében, amikor az összes szükséges határozatot meghozták, az Európai Unió „ALTHEA" elnevezéssel katonai műveletet indít Bosznia és Hercegovinában, amelynek célja, hogy elrettentő hatású legyen, és folyamatosan eleget tegyen azon felelősségének, hogy teljesítse a Bosznia és Hercegovinára vonatkozó általános keretmegállapodás a békéért (GFAP) 1-A. és 2. mellékletében meghatározott szerepvállalást, és elsődleges céljának megfelelően hozzájáruljon a biztonságos környezet kialakításához Bosznia és Hercegovinában, amely nélkülözhetetlen az OHR misszió-végrehajtási tervében, valamint az SAP-ban rögzített alapvető feladatok megvalósításához. Ez a katonai művelet az átfogó bosznia és hercegovinai EBVP-misszió részét képezi.

(2) Az ennek érdekében bevetett erők a Tanács által jóváhagyott általános koncepciónak megfelelően működnek.

(3) Az EU katonai műveletének végrehajtására a NATO-val kötött megállapodás szerint a NATO közös eszközeinek és képességeinek igénybevételével kerül sor.

2. cikk

A műveleti parancsnok kinevezése

Az EU műveleti parancsnokának Rainer FEIST admirálist, európai szövetséges főparancsnok-helyettest (D-SACEUR) nevezik ki.

3. cikk

Az EU műveleti parancsnokságának kijelölése

Az EU műveleti parancsnoksága a Szövetséges Erők Európai Főparancsnokságán (SHAPE) található.

4. cikk

Az EU-erők főparancsnokának kinevezése

A. David LEAKEY vezérőrnagyot az EU-erők főparancsnokának nevezik ki.

[1] HL L 63., 2004.2.28., 68. o.

5. cikk

A művelet tervezése és megkezdése

A műveleti terv, a harcérintkezés szabályai, valamint az egyéb szükséges határozatok jóváhagyását követően a Tanács határoz a művelet megkezdéséről.

6. cikk

Politikai ellenőrzés és stratégiai irányítás

(1) A Politikai és Biztonsági Bizottság (PBB) a Tanács felelőssége alatt politikai ellenőrzést és stratégiai irányítást gyakorol a művelet felett. A Tanács felhatalmazza a PBB-t, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 25. cikke alapján hozza meg a vonatkozó határozatokat. A felhatalmazás magában foglalja a tervezési — ideértve a műveleti tervre, a parancsnoklás rendjére és a harcérintkezés szabályaira vonatkozó — dokumentumok módosítására vonatkozó hatásköröket. A felhatalmazás magában foglalja az EU műveleti parancsnoka, illetve az EU-erők főparancsnokának kinevezésére vonatkozó további döntések meghozatalának hatáskörét. A katonai művelet céljaival és befejezésével kapcsolatos döntéshozatali hatáskör továbbra is a Tanácsot illeti meg, amelynek a főtitkár/főképviselő segítséget nyújt.

(2) A PBB rendszeres időközönként jelentést tesz a Tanácsnak.

(3) A PBB rendszeres időközönként megkapja az Európai Unió Katonai Bizottsága (EUKB) elnökének jelentéseit az EU katonai műveletének végrehajtásáról. A PBB szükség esetén meghívhatja üléseire a műveleti parancsnokot, illetve az EU-erők főparancsnokát.

7. cikk

Összehangolt EU-válasz

(1) A művelet az EU bosznia és hercegovinai jelenlétének szorosan összehangolt részét képezi. A Tanács biztosítja az EU Bosznia és Hercegovinában tett erőfeszítéseinek maximális koherenciáját és hatékonyságát. A Közösség hatáskörének sérelme nélkül az EU különleges képviselője (EUKK) elősegíti az EU átfogó politikai koordinációját Bosznia és Hercegovinában. Az EU intézkedéseinek végrehajtási szempontjainak összehangolása érdekében, az EUKK elnökletével tevékenykedik az a koordinációs csoport, mely a területen jelen lévő összes európai uniós szereplőből — beleértve az EU-erők főparancsnokát — áll.

(2) Az EU-erők főparancsnoka a parancsnoklás rendjének sérelme nélkül figyelembe veszi az EUKK helyi politikai tanácsait, különösképpen olyan kérdésekben, ahol az EUKK konkrét vagy hangsúlyozott szereppel rendelkezik, valamint megbízatása keretén belül az EUKK esetleges kéréseit is igyekszik figyelembe venni.

(3) Az EU-erők főparancsnoka megfelelő kapcsolatot tart az Európai Unió rendőri missziójával (EUPM).

8. cikk

Katonai irányítás

(1) Az EU Katonai Bizottsága (EUKB) felügyeli az EU műveleti parancsnokának felelősségi körében zajló EU katonai művelet megfelelő végrehajtását.

(2) Az EUKB rendszeres időközönként megkapja az EU műveleti parancsnokának jelentéseit. Amennyiben szükséges, az EUKB az üléseire meghívhatja az EU műveleti parancsnokát illetve az EU-erők főparancsnokát.

(3) Az EUKB (Európai Unió Katonai Bizottsága) elnöke a legfőbb összekötő személy az EU műveleti parancsnoka felé.

9. cikk

Kapcsolatok Bosznia és Hercegovinával

A főtitkár/főképviselő és az EU bosznia és hercegovinai különleges képviselője — megbízatásuk keretén belül — ezen együttes fellépés végrehajtásával kapcsolatos ügyekben a legfőbb összekötőként működnek a bosznia és hercegovinai hatóságok felé. Az elnökség rendszeres és gyors tájékoztatást kap ezen kapcsolatokról. Az EU-erők főparancsnoka a EUKK-val szorosan együttműködve, kapcsolatot tart fenn a helyi hatóságokkal a küldetését érintő kérdések tekintetében.

10. cikk

Koordináció és összekötő kapcsolattartás

A parancsnoklás rendjének sérelme nélkül az EU parancsnokai szorosan együttműködnek az EU bosznia és hercegovinai különleges képviselőjével annak érdekében, hogy biztosítható legyen az EU katonai műveletének összehangoltsága a Bosznia és Hercegovinában folyó szélesebb körű EU-tevékenységekkel. E kereten belül az EU parancsnokai szükség esetén megfelelő összekötő kapcsolatba lépnek a térség más nemzetközi szereplőivel is.

11. cikk

Harmadik államok részvétele

(1) Az Európai Unió döntéshozatali autonómiája és az egységes intézményi keret sérelme nélkül, illetve az Európai Tanács vonatkozó iránymutatásaival összhangban:

— az EU-tagsággal nem rendelkező európai NATO–tagállamok, valamint Kanada, amennyiben kívánják, részt vesznek az EU katonai műveletében;

— az Európai Unió tagjelölt államai az elfogadott módozatoknak megfelelően felkérhetők az EU katonai műveletben történő részvételre;

— lehetséges partnerek és más harmadik államok szintén felkérhetők arra, hogy részt vegyenek a műveletben.

(2) A Tanács ezennel felhatalmazza a PBB-t, hogy az EU műveleti parancsnoka és az EUKB ajánlására hozza meg a javasolt hozzájárulások elfogadásáról szóló, vonatkozó határozatokat.

(3) A harmadik államok részvételére vonatkozó részletes szabályok az Európai Unióról szóló szerződés 24. cikke szerint megállapodás tárgyát képezik. Az elnökség munkáját segítő főtitkár/főképviselő jogosult az elnökség nevében ilyen szabályozásról tárgyalni. Amennyiben az EU és egy harmadik állam olyan megállapodást kötött, amely keretet biztosít e harmadik állam részvételére az EU válságkezelési műveleteiben, a megállapodás rendelkezései e művelettel összefüggésben értelmezendők.

(4) Az EU katonai műveletéhez katonailag jelentős mértékben hozzájáruló harmadik államok ugyanolyan jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek a művelet napi irányítása tekintetében, mint a műveletben részt vevő EU-tagállamok.

(5) A Tanács ezennel felhatalmazza a PBB-t, hogy — amennyiben harmadik államok jelentős mértékű katonai hozzájárulást biztosítanak — hozza meg a hozzájáruló felek bizottságának megalakulására vonatkozó, megfelelő határozatokat.

12. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) Az EU katonai műveletének közös költségeit az ATHENA kezeli.

(2) Az EU katonai műveletének alkalmazásában:

— a laktanyák és a haderő elszállásolásának költségei teljes egészében nem fizethetők a közös költség terhére;

— a haderő egészének szállításával kapcsolatos kiadások teljes egészében nem fizethetők a közös költség terhére.

(3) A jövőbeli műveletek finanszírozásának sérelme nélkül, és e konkrét művelet sajátos követelményeire tekintettel, a Tanács – a haderőgenerálás folyamatának fényében – mérlegelheti a Többnemzetiségű Északi Munkacsoport finanszírozásának kérdését.

(4) Az EU katonai műveletének közös költségeire vonatkozó pénzügyi referenciaösszeg 71 700 000 EUR.

(5) Az EU katonai műveletének beszerzési eljárásában a Európai Unió azon tagállamaiból vehetnek részt ajánlattevők, amelyek hozzájárulnak a művelet finanszírozásához.

13. cikk

Kapcsolat a NATO-val

(1) A NATO-val való kapcsolatot a főtitkár/főképviselő és a NATO főtitkára közötti, 2003. március 17-i levélváltásban foglalt vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően kell fenntartani.

(2) Az EU-erők teljes parancsnoklási rendje az EU katonai műveletének egésze folyamán — az EU és a NATO közötti egyeztetést követően — az EU politikai ellenőrzése és stratégiai irányítása alatt áll. E kereteken belül az EU műveleti parancsnoka csak EU-szerveknek tesz jelentést a művelet végrehajtásáról. A NATO-t a megfelelő szervek — különösen a PBB és az EUKB elnöke — tájékoztatják a helyzet alakulásáról.

14. cikk

Információ átadása a NATO-nak és harmadik államoknak

(1) A főtitkár/főképviselő jogosult arra, hogy az EU katonai műveletének céljaira létrehozott minősített EU-információkat és dokumentumokat — a Tanács biztonsági szabályaival összhangban — átadja a NATO-nak és az ezen együttes fellépéshez csatlakozó harmadik feleknek.

(2) A főtitkár/főképviselő jogosult arra, hogy az ezen együttes fellépéshez csatlakozó harmadik feleknek átadjon olyan, a Tanács tanácskozásaira vonatkozó, nem minősített EU-dokumentumokat, amelyek a Tanács eljárási szabályzatának 6. cikkének (1) bekezdése értelmében meghatározott szolgálati titoktartási kötelezettség alá tartozó műveletet érintenek.

15. cikk

Közösségi fellépés

A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy szükség esetén ezen együttes fellépés céljainak megvalósítása érdekében fellépjen.

16. cikk

A felülvizsgálati folyamat

(1) Az EU-misszió felülvizsgálati folyamata részeként félévente felülvizsgálatra kerül sor annak érdekében,

— hogy a PBB meghatározhassa — a biztonsági helyzet valamint a főképviselő/EU különleges képviselő és az EU-erők főparancsnokának a parancsnoklás rendje szerint eljuttatott tanácsainak figyelembevételével és az EUKB katonai tanácsait követve — az EU katonai művelete méretében, megbízatásában és feladataiban foganatosítandó esetleges változtatásokat, illetve hogy ezt a műveletet mikor kell beszüntetni;

— hogy a PBB meghatározhassa — a biztonsági helyzet valamint a főképviselő/EU különleges képviselő, az EU-erők főparancsnoka és az Európai Unió rendőri missziójának (EUPM) misszióvezetője tanácsainak figyelembevételével, valamint az EUKB és a CIVCOM tanácsait követve —, hogy az Integrált Rendőri Egység típusú képesség egészét vagy egy részét a jogállamiságot támogató feladatokhoz — többek között az Állami Hírszerzési és Biztonsági Ügynökség (SIPA) támogatásához — az EUKK hatáskörébe kell-e helyezni. Ebben az esetben a rendőri és katonai missziók összetételét felül kell vizsgálni.

(2) A Tanács legkésőbb 2005. december 31-ig meghatározza, hogy folytatni kell-e a műveletet.

17. cikk

Hatálybalépés és befejezés

(1) Ez az együttes fellépés elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Az EU katonai művelete a Tanács által meghatározandó időpontban fejeződik be.

(3) A művelet jóváhagyott lezárási terve szerint ezt az együttes fellépést az összes EU-erő átcsoportosítását követően hatályon kívül kell helyezni.

18. cikk

Kihirdetés

Ezt az együttes fellépést az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2004. július 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

B. BOT